

Alte Drucke

**DE NOTHIS || SPVRIISQVE FILIIS.|| LIBER SINGVLARIS ||
Gabrielis Palaeoti, S. Romanae Ecclesiae || Cardinalis, ac
Bononiensis || Iurisconsulti.|| IN ...**

Paleotti, Gabriele

Frankfurt/Main, 1574/(1573)

VD16 ZV 26219

CAP. XXXIIII.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-149688

AN L. SI VNQVAM. C.
de reuoc. don. habeat locum
in illegitimis fi-
lijs.

- 1 Naturales equè ac legitimi à patre viderentur diligendi. & num 7.
- 2 Legitimatione filij donatio non renocatur.
- 3 Naturalis præteritus à patre non impugnat testamentum, nisi ut & numero 10.
- 4 Vbi lex subaudit filios, semper intelligit de iustis.
- 5 Liberorum nomen Iuris est.
- 6 Naturales non videntur filij.
- 7 Quare si naturalis secundum naturam sunt, affectio patris erga eos non præsumatur.
- 8 Naturales pro qua parte rescindere donationem possint.
- 9 Naturales & spurij quandoq, renocant donationem matris.
- 10 Ratione alimentorum, spurij præteriti, patris testamentum rescindunt.

CAP. XXXIII.

O. 2 Caius

Cuius Martius liberorū sobole carēs, ex mera liberalitate & munificentia, bona sua omnia Sempronio donarat, aliquotq; pōst diebus filiū sibi illegitimum quæsiuit:

Dubitatum est, an ex Constantini constitutione *a* hæc donatio esset reuocanda. Qua in re Doctores reperio, variè, prout & in præcedentibus ferè omnibus quæstionibus, sensisse. Namq; Oldradus vir grauissimus ob legitimam tantum sobolē repeti donationem factam tradidit, *b* qua in sententia Baldus etiam sæpè fuit. *c* Alexander in spurijis quidem id ipsum affirmavit, eorū procreatione donationē minimè reuocari, ast de naturalib. valdè dubitauit, nihilq; de ijs certò pronūciare ausus est. *d* Ripa apertè distinxit, *e* naturales filios perinde ac legitimos donationē antea factā, statim irritā reddere, spurios nō reddere. Recetiores deinde alij indistinctè voluerunt, *f* quoscumq; filios seu naturales siue spurios nihil donationi iam factæ nocere, cū id tantum in legitimè natis seruetur. Ex quibus res satis dubia videri potest: quod tamen ad spurios attinet, in his omnes cōsentiunt, & ego quoque affirmo, eos ad infirmandam talem donationem minimè admitti, nisi vt in-

frā

a l. si vnquā.
C. de reuoc.
do.

b Oldr. conf.
278. col. fi. argu. l. qui libertinus. §. penul. de ope. liber.
c Bald. c. innotuit, num. 8. de elect. & consilio 129. in 2. col. fi.

d Alex. conf. 40. in 4. num. 14.

e in d. l. si vnquam. nu. 65. 73.

f Tiraq. d. l. si vnquam. ver. suscepit liberos. nu. 45. 51.

frādicemus. Sed de naturalibus videbatur Ripæ opinio prima quidem fronte satis esse probabilis, illos scilicet donationem prorsus valere infringere, non solum quod videmus naturales à legibus plurimis in rebus vt filios agnosci, *a* cum & eis ab intestato certam successionis partem in bonis paternis tribuant, *b* verum etiam quia cum illa Constantini sanctio ea solum nitatur ratione, quod verissimile nō est, patrem si existimasset, se liberos habiturum, ita res suas extraneis voluisse donare. *c* cadit hæc quoque præsumptio erga naturales filios, siquidem affectio hæc parentum in liberos, ex Iure naturali potius, quàm ciuili spectatur. *d* Ast Iure naturæ nulla sit differentia inter legitimos & illegitimos, *e* æqualisq; erga omnes pietas & beneuolentia patris esse censetur, *f* igitur & exemplo legitimorum filiorum à naturalibus tota hæc videtur donatio retractanda.

Ego tamen hanc sententiam, aut consulendo, aut iudicando nunquam sequer, credo enim legitimos opus esse filios agnosci, vt ius perfectum donationis rescindatur, suntq; innumera, quæ hoc rectè probant argumenta, quæ tamen ego vti non valde necessaria in præsentī missa facio. Considero verò id in primis dubi-

a l. parētes, vbi Bal. de in ius voca.

b Auth. licet. C. de nat lib.

c Arg. l. cum auus, de cōd. & demonstr. l. cum accutissim. C. de fideicom.

d l. Lucius. §. amicissim. de exc. tut. l. hos. §. pen. de accus. l. adoptiuus. §. serui. les, de ritu nupt.

e §. natura. Aut. qui. mo. nat. sui.

f Bald. c. quæ in eccles. de const. col. fin. Anchar. 225. colum. pen.

^a Bald. l. 2. in fin. C. si in fr. patr. Ias. Rub. de li. & posth. nu. 4. Tiraqu. d. l. si vnquā. vers. suscepit. num. 55.
^b Barr. l. tale pactum, in fi. de pact. Tiraquell. l. si vnquam. ver. liberis. nu. 52.
^c Gl. l. i. vers. naturales. & Barr. de contrata. Alex. cō. fil. 74. in 2. in fi. Gui Pap. q. 632. col. fin.
^d l. omnino do. l. quoniam. C. de inof. testam.
^e l. si quis argentum. §. fi. C. de dona.
^f prout in d. l. si vnquam.
^g l. generali ter. §. cū aūt. C. de instit. & subst.
^h Alex. §. si qd rogat. nu. 11. 12. Ias. d. §. cū aūt. nu. 6.
ⁱ l. ex facto. §. si quis rog. ad Trebel.
 tare Doctores solere, an si post donationē legitimetur filius, ex hoc donatio reuocetur, frequentiusq; omninō concludere nō reuocari. *a* Quod si id in filio natalibus restituto ita obtinet, quis iam locus erit quæstioni de naturali tantum, cui benignū illud principis lumē nondū affulsit, sed nube adhuc illa circumfusus iacet? Volunt hi quoque actus inter viuos difficultius multo, quā vltimas voluntates rescindi. *b* Sed certum est filium naturalē à patre præteritum in testamēto, siue ante, seu post testamentum natus fuerit, illud impugnare non posse, *c* cū ei non debeatur legitima ab intestato, quæ sola ius nobis tribuit aduersus iudicium patris. *d* Quominus ergo donatio cuius fauore vt sustineatur, multa aduersus regulas iuris sunt recepta, *e* hac sola naturalis filij procreatione rescindetur? Accedit quoq; quod vbi lex mentem alicuius interpretatur, vt filios suos in aliquo actu excludere noluerit, quāuis de ijs nihil ibi expresserit, *f* semper de iustis & legitimis filijs intelligit, non naturalibus. *g* Vnde in hoc differre dicunt, *h* An conditio illa, si sine liberis, à testatore fuerit prolata, an verò tacite à lege subintellecta, quod priore casu quandoque & naturales ex mente comprehenduntur, *i* posteriore nunquam.

quam.

quam. *a* Sed cum in casu nostro hæc conditio (vt si filij nascentur, donatio nulla sit) à lege subaudiatur, *b* Propterea fatendum est legitimos oportere filios nasci, non naturales tantum. Omitto hinc etiam liberorum nomen, *c* iuris esse, & ideo de iustis tantum intelligendum, cum verba secundum ius non factum accipi debeant. *d* Omitto & quæ alias diximus de legum interpretatione, cum ostendimus ubi leges de filijs aut liberis mentionem faciunt in dubio de legitima tantum sobole hæc omnia accipienda. *e* Prætereo & illud, quod cum illa constitutio *f* sit aduersus regulas Iuris, *g* debet strictissimè accipi, & in vero tantum ac proprio, non ficto casu impleri. *h* Quid plura? extat ferè huius ipsius facti, aut parum certè ab similibus, Diocletiani Imperatoris decisio, *i* qua cauet vt filij aut nepotes ex legitimo matrimonio nati in officiosam donationem possint accusare, quasi sentiat, *k* alios illegitimè natos ab hac re exclusos esse, vt verba illa *l* suis innuunt. Non obstat ergo, quod & naturales filij videantur. eò quod in certis bonis ab intestato patri succedunt. Immo enim hæc ratio suadere videtur, hos filios non esse, cum in omnibus bonis non sint hæredes patri, vt filij solent, nec eius nobilitatem, aut agnationis ius retineant.

a d. §. cum autem.

b Bart. l. Titia. §. Imperator, de leg. 2.

c de quo in d. l. si in qua. ibi, postea suscepit liberos.

d l. 4. §. condemnatum, de re iudic.

e l. 2. §. legitimos, de excus. tut. & supra cap. præced. *f* d. l. si unquam.

g l. perfect. C. de do. quæ sub mo. l. si donationem.

h l. 3. §. hæc verba, ubi Bartol. de neg. gest.

i l. si totas. C. de inof. don. *k* Argu. à contrario.

a Barr. Iaf. l.
fi. 3. col. C. de
verb. sign.
b l. fin. C. de
mar. lib.

neant, *a* nec eis quicquam de bonis pa-
tris eo inuito debeatur *b* quæ omnia à
vera filiorum conditione longè sunt alie-
na. Ita vt dici possit, quamuis ab intesta-
to quandoque duas paternæ hæreditatis
vncias capiant, id pietatis potiùs causâ ita
eis concedi, quàm quòd vt filij tractètur,
& tales Iure habeantur. Alia etiam ratio,
in contrarium adducta, quæ adstruit ean-
dem parentum charitatem & dilectione
in naturales ac legitimos, nullatenus ve-
ra est. Nam Iure naturæ omnes & nomine
& re ipsa erant verè legitimi, nec talis so-
boles adhuc in lucem venerat, vt aliàs o-
stendimus, *c* Aut si qui erant eo quoque
tempore illegitimi, potuisset tunc tan-
tùm supradicta ratio procedere, si adhuc
natura ipsa pristinam illam tam variæ li-
bidinis, incertiq; concubitus libertatem
retinuisset. Ast vbi legibus scriptis, huic
passim vaganti hominum libidini frenû
iniectum est, ad certosq; fines hæ hominû
côiunctiones redactæ, certè limitata quo-
que & affectio paterna in ijs tantùm filijs
esse censetur, quos lex probat, cùm vnus-
quisque ea velle & cogitare præsumatur,
quæ secundum leges sunt, *d* ob idq; fit,
vt cùm naturalium lex nullam ferè ratio-
nem habeat, *e* nec pater quoque de ijs
valdè sollicitus fuisse existimetur. *f* Quæ
sanè

d l. hæredes
mei. §. cùm
ita. ad Trebel.
vbi Bar. Alex.
Sozin.
e d. l. genera-
liter. §. cùm
autem.
f Tiraq. d. l. si
vnquâ. ver. do
natione largi-
tus. nu. 247.

sanè coniectura eo magis hodiè proban-
da est, quo constat tales filios absque gra-
ui peccato concipi non posse, ex quo con-
cubinatus nunc quibuslibet interdictus
est. *a* Quis enim aliquem præsumat, de
ea re in dubio cogitasse, quæ æternæ salu-
ti summum est dispendium allatura. Oc-
currit mihi nunc tamen alia opinio, de
qua me antea latè disputasse memini. *b*
Vt dicamus, pro qua parte naturales ad
succeſſionem ab intestato vocantur, pro
eadem etiam vt filios iure haberi, & pro-
pterea sicuti conditionem illam, Si sine li-
beris, quo ad duas vncias extinguunt, sic
quoque donationem hanc pro eadem por-
tione posse reuocare, vt semper patris vo-
luntatem ex Iuris dispositione interpre-
temur. Quam quidem sententiam, cum
aliàs pluribus rationib. asseruerim, si quæ
ibi dicta sunt, fortè subsistūt, credo ex ijs
quoq; præsentem questionē adiuuari pos-
se, ad quæ hoc caput reijciendum erit. Hæc
verò ita se habent in naturalibus filijs, vbi
à patre donatio facta est. Ast si mater hanc
liberalitatem exercuisset, posteaq; natu-
rales suscepisset, credo tunc in totum do-
nationem reuocari, quia & hi in vniuer-
sum ab intestato illi succedunt. *c* Idem.
que dicendum erit de spurijs, dum tamen
ex damnato concubitu non sint, eos ma-

a c. nemo. 32.
q. 4.

b cap. 27.

c l. pen. in fi.
C. ad Offic.

a d.l.pe.cum
illius dist.
b Ripa. d.l.fi
vnquam. nu.
65.66.

c c. cum ha-
beret. in fi. de
eo qui dux. in
ma.
d Dec. l. i. C.
de contratab.
num. ii.

e Ripa. d. l. fi
vnquam. nu.
71.

f Ruin. conf.
124. in l. co. fi.

g c. 33. & seq.

tri quidem quo ad reuocandam dona-
tionem prodesse, quia & ei possunt suc-
cedere, a patri verò, quia ab eius legiti-
ma hæred. repelluntur, nihil prodesse. b
Hodie tamen cum & spurijs à patre ne-
cessariò semper alimenta debeantur, c
dici potest ratione alimentorum, nunc &
hanc donationem patris quo ad eam par-
tem rescindi, quia & quo ad hanc partem
testamentum illius à spurio impugnari
potest. d Aut alia ratione ei iudicis offi-
cio consulendum erit, vt donatarius ex
rebus donatis illis ad victum necessaria
subministret. e Vnde & inferri potest,
si pater antea spurio filio donasset, quan-
tum ratio alimétorum ei debitorum exi-
geret, susceptis deinde legitimis filijs hoc
ipsum non reuocari, quia ei necessariò sol-
uendum fuerat, f Et in summa, quæ a-
liàs de successione naturalium & spurio-
rum diximus, g eorum multa & huic
quæstioni valdè conuenire posse, ex illis-
que ea, quæ huc pertinent, sumenda esse
putamus.

AN IVRE DIGEST. NATV-
rales parentibus succederent, & an
ciues Rom. haberentur.

1 Naturales vsq; ad Constantinum ignori.
2 Et

- 2 Et tamen in Digestis nominati.
- 3 Alciati opinio de naturalium successione.
- 4 Contra Alciatum probatur, ante Antoninum naturales successisse.
- 5 Naturales quidam non cives Romani.
- 6 Apud Græcos, an naturales cives censerentur, quid apud Rom.
- 7 Olim nisi ciuem Rom. heredem à ciue Rom. instituisse potuisse.
- 8 Cuius quomodo quis dicatur.
- 9 Illegitimos sequi matris originem.
- 10 Omnes subiectos Pop. Rom. hodie cives Rom. esse.
- 11 Dignitates illegitimis Romæ permissas.
- 12 Multa constituta ab Imper. quæ tamen in Digestis reperiuntur.
- 13 Jure veteri naturales semper ex testamento successisse.
- 14 Apud Græcos certam bonorum portionem nothis concessam.

C A P. XXXV.

Aggrediamur iam successionū vberriam materiā, imprimisq; arduam illam questionem pertractemus, an olim naturales filij à pa-